

Familj – religion – rätt

En antologi om kulturella spänningar
i familjen – med Sverige och Turkiet
som exempel

Red. A. Singer, M. Jänträ-Jareborg, A. Schlytter

IUSTUS FÖRLAG

Förord

Våren 2006 träffades ett antal representanter för humaniora och samhällsvetenskap från olika svenska universitet på det svenska forskningsinstitutet i Rom. Syftet med mötet var att utreda förutsättningar för ämnesöverskridande masterkurser i samarbete mellan svenska universitet och de svenska forskningsinstituterna i Istanbul, Aten och Rom. Mötet följdes av planerings-sammankomster vid forskningsinstituterna i Istanbul och Aten 2007 och 2008, under ledning av bl.a. kanslichefen Peter Liljenstolpe och docenten Eva Wiberg.

Den första pilotkursen *Familj, religion och rätt* ägde rum höstterminen 2008, i samarbete mellan Svenska forskningsinstitutet i Istanbul och Juridiska institutionen vid Uppsala universitet, Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet samt Centrum för teologi och religionsvetenskap vid Lunds universitet. Med fallstudier avseende Sverige och Turkiet behandlade kursen relationerna mellan familjemönster, religiösa och kulturella traditioner samt nationella och internationella regelsystem. Förutom ett antal gemensamma kursdagar vid Uppsala universitet tillbringade kursdeltagarna, med ekonomiskt stöd av STINT, nio intensiva dagar i Istanbul, där mötet och spänningarna mellan olika traditioner och synsätt blev tydliga. Varje kursdeltagare hade i uppgift att skriva en egen analys av en kursrelaterad problematik.

Denna antologi återger, i bearbetad form, merparten av de anföranden som hölls inom ramen för kursen. Vi har även valt att ta med två bidrag av kursdeltagarna, liksom två bidrag av professor Esin Örüçü. I ett läge där den planerade kursen ifrågasattes gav denna internationellt erkända rättskomparatist, med egna rötter i både Turkiet och det övriga Europa, oss mod att gå vidare med arbetet.

Bidragen behandlar svåra och kontroversiella frågor från olika perspektiv. Tematiken i antologin ansluter sig till Uppsala universitets forskningsprogram ”The Impact of Religion – Challenges on Society, Law and Democracy” (ett s.k. Linneaus Centre of Excellence, VR 2008–2018). Antologin utges med stöd av Juridiska fakulteten i Uppsala.

Förord

Vi vill rikta ett särskilt tack till både Svenska forskningsinstitutets i Istanbul förra föreståndare docenten Karin Ådahl och dess nuvarande direktör professor Elisabeth Özdalga för enastående stöd. Stort tack också till generalkonsuln Ingvar Karlsson som även i detta sammanhang värnade om det svenskt-turkiska samarbetet. We also wish to thank Professor Dr. Mehmet Akif Aydın, Director of Center for Islamic Studies in Istanbul (ISAM), for his lecture in Uppsala and for his generosity of opening the doors of ISAM for us. Dr. Nuri Tinaz and Dr. Leyla Gurkan with colleagues at ISAM contributed with highly appreciated lectures and willingly answered our many questions on different social, historic, religious and legal aspects on the Turkish society. The Istanbul Section of the Turkish Bar Association kindly received our group as did also "Mor Cati", The Purple Roof Foundation in Istanbul. Ett varmt tack riktas även till doktoranden Annika Jemteborn, Stockholms universitet, som medverkat på alla sätt vid kursens genomförande, och till professor Anders Jarlert från Lunds universitet. För oss blev kursen en av de mest givande erfarenheterna under alla de år som vi tillbringat inom "akademien".

Uppsala och Stockholm, i januari 2010

Anna Singer Maarit Jänterä-Jareborg Astrid Schlytter